

Залюбовська А.М., ст. гр. ЕК-45

Науковий керівник: ас. Гарабазій Т.А.

Одеський державний екологічний університет

ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст. Громадяни України реалізують своє право на участь у місцевому самоврядуванні за належністю до відповідних територіальних громад.

Органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Органам місцевого самоврядування законом можуть надаватися окремі повноваження органів виконавчої влади, у здійсненні яких вони є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

Особливість місцевої політики у галузі охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки полягає у взаємодії органів місцевого самоврядування й уповноважених місцевих органів державного екологічного управління. Екологічні аспекти такої взаємодії регламентуються Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про охорону навколишнього природного середовища».

На території своєї юрисдикції місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища. При необхідності вони організують проведення екологічної експертизи; здійснюють роботи з ліквідації екологічних наслідків аварій та стихійного лиха; обмежують, припиняють на деякий час чи зовсім господарську діяльність підприємств, установ та організацій місцевого підпорядкування, а також не підпорядкованих раді підприємств, установ та організацій у разі порушення ними законодавства про охорону довкілля. Крім того, місцеві ради координують діяльність відповідних спеціально уповноважених державних органів управління в галузі охорони довкілля й використання природних ресурсів на своїй території. Виконавчими інституціями місцевих рад є відповідні виконавчі комітети, які наділяються законом як власними (самоврядними), так і делегованими повноваженнями у галузі екологічної безпеки. Серед них особливо важливими є згода на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій та затвердження проектів планування і забудови населених пунктів, їх генеральних планів та схем промислових вузлів.

Відповідно до Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» виконавчі та розпорядчі інституції органів місцевого самоврядування:

- а) забезпечують реалізацію екологічної політики України, екологічних прав громадян;
- б) дають згоду на розміщення на своїй території підприємств, установ і організацій у порядку, визначеному законом;
- в) затверджують з урахуванням екологічних вимог проекти планування і забудови населених пунктів, їх генеральні плани та схеми промислових вузлів;
- г) видають (переоформлюють, видають дублікати, анулюють) дозволи на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення у випадках, передбачених законом;
- д) затверджують місцеві екологічні програми;
- е) організують вивчення навколишнього природного середовища;
- є) створюють і визначають статус резервних, в тому числі й валютних, фондів для фінансування програм та інших заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- з) забезпечують інформування населення про стан навколишнього природного середовища, функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем;
- и) організують роботу по ліквідації екологічних наслідків аварій, залучають до цих робіт підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, і громадян;
- і) приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні;
- ї) здійснюють контроль за додержанням законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

На місцевому рівні необхідно перш за все сформувати екологічну культуру. Потреби людини — це система її вимог до природи і навколишнього середовища. На місцевому рівні взаємодії людини і природи, екологічна культура, екологічна свідомість набувають важливого значення в життєдіяльності суспільства.

Мета місцевого екологічного управління полягає не тільки у виконанні формальних еколого-економічних функцій, а і у створенні та підтримці функціонування неформальної системи місцевих екологічних ініціатив, екологічного самоврядування.